

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Otsakkeen raportointi toteutuu alla olevissa sopimusotsikoissa.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Turun yliopisto siirtyy yksikkö- ja tiedealapohjaisesta tutkimuksesta kohti verkostotyypistä joustavasti muutoksiin mukautuvaa toimintatapaa, jota tuetaan korkeatasoisilla kotimaisilla ja kansainvälisillä strategisilla kumppanuuksilla.

Turun yliopisto ja muut Turun seudulla toimivat korkeakoulut (ÅA, TuAMK, Novia, Diak ja Humak) tehostavat voimavarojen käyttöä tarkoituksenmukaisella työnjaolla, yhteistyöllä ja tilaratkaisuilla. Eri sektorien yhteistyön esteitä puretaan ja opintopolkuja kehitetään joustaviksi. Turun yliopisto ja Åbo Akademi syventävät yhteistyötä erityisesti vahvuusaloillaan ja innovaatiotoiminnassaan.

Yliopisto sopii tekniikan alan yliopistokoulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa tekniikan alan yhteistyöstä ja työnjaosta siten, että toiminnan epätarkoituksenmukaista päällekkäisyyttä puretaan ja yhteistyötä lisätään erityisesti kalliiden tutkimusinfrastruktuurien hankinnassa ja käyttämisessä.

Turun yliopisto on menestynyt Suomen Akatemian yliopistojen profiloitumisen tukemiseen tarkoitetun rahoituksen haussa, ja käyttää saamaansa rahoitusta erityisesti verkostotyypisen toiminnan kehittämiseen. Erityisenä pilottina toimii Digitaaliset tulevaisuudet -kokonaisuus, johon ensimmäisessä vaiheessa osallistuu neljä tiedekuntaa ja jossa etsitään uusia monitieteisyyttä hyödyntäviä toimintatapoja. Lääkekehitys ja diagnostiikka -kokonaisuus on yhteinen Åbo Akademin kanssa, ja nivoutuu osaksi alan laajaa alueellista osaamiskeskittymää nimeltä Health Campus Turku. Myös Meri ja merenkulku -kokonaisuuden kehittäminen yhdessä Åbo Akademin kanssa on käynnistynyt hyvin.

Lisäksi eri tieteenalojen välisen yhteistyön lisäämiseksi perustettiin yliopiston kehittämisspalveluiden organisoinnin yhteydessä vuoden 2017 alusta tutkimusedellytysten kehittämisestä vastaava tutkimushallinnon asiantuntijoista koostuva Tutkimusedellytykset yksikkö. Yksikön tehtävänä on helpottaa tutkijoiden välistä

vuorovaikutusta ja yhteistyötä sekä välittää tietoa tutkimuksesta ja lisätä tutkimuksen avoimuutta ja tiedon käytön kulttuuria.

Turun korkeakoulut ovat lisäämässä yhteistyötä IT-palveluissa, kirjastopalveluissa, korkeakoululiikunnassa, kansainvälisiin palveluissa ja kongressipalveluissa (kuva). Näistä yhteiset liikuntapalvelut ovat jo toteutuneet. Turun yliopisto, Turun Ammattikorkeakoulu, Åbo Akademi ja Yrkeshögskolan Novia ovat perustaneet yhteiset liikuntapalvelut, jotka kulkevat nimellä CampusSport. CampusSport tarjoaa yli 40 000 opiskelijalle ja korkeakoulujen henkilökuntaan kuuluville laajat ja monipuoliset liikuntatilat ja -palvelut. Turun korkeakoulujen yhteistyöryhmässä ja neuvottelukunnassa on haettu yhteisiä kärkihankkeita, jotka edistävät toimintaympäristön kehittämistä, innovaatiotoimintaa ja kilpailukykyä, koulutusta ja joustavaa opiskelua, toiminnan tehokkuutta ja tukipalveluja. Kumppanuussopimuksen puitteissa on käynnistetty hankkeita mm.

-Turun kehittäminen opiskelijoiden kaupunkina

-korkeakoulujen yhteisiä toimitiloja ja tukipalveluita (mm. IT- ja kirjastopalvelut)

-JOO-ristiinopiskelun tehostaminen, Turku Summer School, yhteisiä opintoja yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoille, esim. sote-uudistukseen liittyvä moniammatillisuuteen perustuva Monelle-kurssi lääketieteen, hammaslääketieteen, psykologian, logopedian, sosiaalityön ja sosiaalialan, fysioterapian ja toimintaterapian (TY, ÅA ja TuAMK) opiskelijoille.

Lisäksi yliopistoon perustettiin neljän tiedekunnan yhteinen SOTE- koulutus- ja tutkimuskeskus edistämään sote-uudistuksen toimeenpanoa koulutuksen ja tutkimuksen kehittämistyön osalta.

Turun yliopisto ja Åbo Akademi ovat sopineet luonnontieteen ja tekniikan alojen strategisesta kehittämisestä yhteisellä Scientia Aboensis -hankkeella, joka koostuu kolmesta osakokonaisuudesta; koulutusyhteistyö, yhteiset tilaratkaisut ja yhteiset tutkimusinfrastruktuurit. Koulutusyhteistyössä siirrytään asteittain yhteiseen englanninkieliseen maisteri- ja tohtorikoulutukseen. Tilojen käytön optimoinnissa tavoitteena on saman alan yksiköiden henkilöstön sijoittaminen yhteisiin tiloihin. PET- ja BTK-laitosten ohella ICT-laitokset ja geologian laitokset toimivat jo yhteisissä tiloissa. Näiden lisäksi ÅA:n ja TY:n hallitukset ovat hyväksyneet suunnitelman Uuden Juslenian rakennuttamisesta Yliopistonmäelle, johon sijoittuu ÅA:n luonnontieteiden oppiaineita sekä yliopiston kemian laitokset.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, alueen korkeakoulut sekä terveyden ja lääketuotannon ja -kehityksen piirissä toimivat yritykset ovat perustaneet Turun terveyskampuksen - Health Campus Turku -klusterin (HTC)(kts. kuva luku 6. liitetiedosto). Tavoitteena on kehittää monialainen osaamiskeskittymän lääketieteeseen, terveyteen ja hyvinvointiin liittyvillä aloilla, joka tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia tutkimukselle, innovaatioille ja yritys yhteistyölle. Lisäksi tavoitteena on kehittää perinteiset tieteenrajat ylittävää osaamista, joka vastaa mm. sote-uudistuksessa esiin nouseviin haasteisiin. Terveyskampus muodostaa koulutuskeskittymän, jossa sairaanhoitopiiri, yliopistot ja ammattikorkeakoulut toimivat yhdessä. HCT lisää synergiaa ja edistää tutkijoiden, opettajien ja opiskelijoiden yhteistoimintaa. Moniammatillisessa yhteistyössä opiskelijat oppivat potilas- ja asiakaslähtöisyyttä sekä ryhmän jäsenenä vaadittavia vuorovaikutustaitoja. Medisiina D -rakennuksen valmistuessa toukokuussa 2018 kampus muodostaa maan suurimman moniammatillisen koulutuskeskittymän.

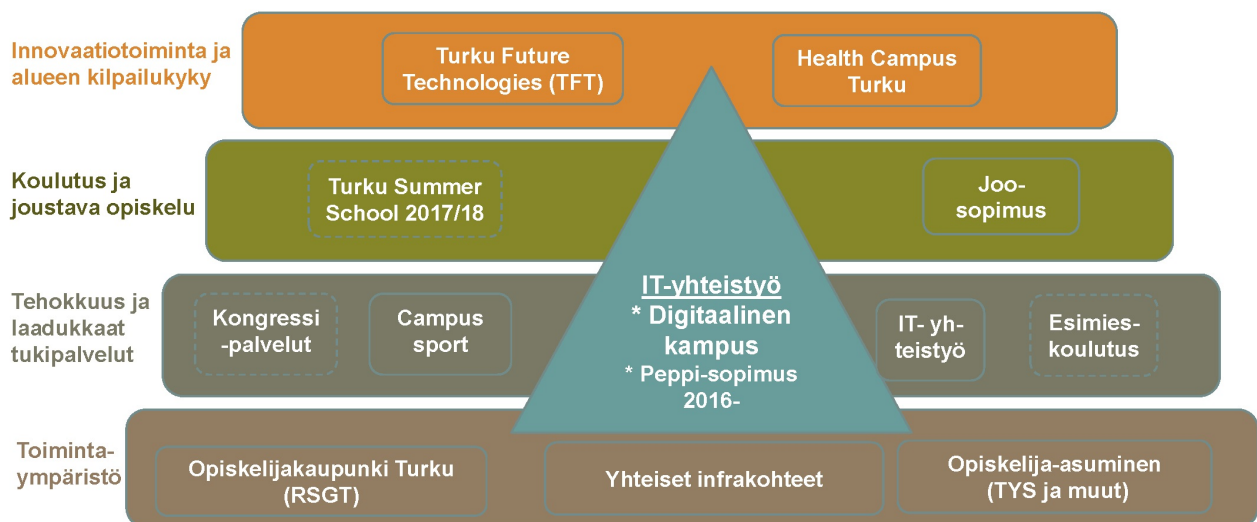
Lounais-Suomen teollisuuden vahvimpia toimialoja ovat meri-, metalli- ja konepajateollisuus, Life Sciences -sektori, elintarviketeollisuus, bioteknologia, ICT-teollisuus sekä matkailu ja luovat alat. Alueella tapahtunut

nopea positiivinen rakennemuutos, joka on aiheuttanut teknisten alojen osaajapulan ja muodostaa jo nyt suuren haasteen yritysten kehitykselle.

Yritysten kehitystä turvaamaan on perustettu Turku Future Technologies -yhteistyöverkosto (TFT). TFT-verkostoon kuuluvat Aalto-yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, Turun yliopisto, Åbo Akademi, Turun ammattikorkeakoulu ja Yrkeshögskolan Novia/Aboa Mare. TFT on tekniikan alan tutkimus-, kehitys- ja innovaatioverkosto, jonka avulla alueen yritykset voivat hyödyntää korkeakoulujen osaamista. TFT on koonnut alueen yrityksiltä osaamistarpeita ja vastaavasti selvittänyt korkeakoulujen osaamisalueita, proof-of-concept-konsultointia, koulutusta ja tuotekehitysapua sekä potentiaalisia yrityspartnereita.

Yliopisto on käynnistänyt yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston; Åbo Akademin ja Turun ammattikorkeakoulun kanssa määräraikaisen hankkeen, jossa Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa koulutetaan konetekniikan ja automatiikan/robotiikan diplomi-insinöörejä. Koulutus toteutetaan maisteriohjelmana. Käynnistetty koulutus ei kuitenkaan ratkaise sitä, että alueen yrityksille ei ole tarjolla riittävästi korkeasti koulutettua tekniikan alan työvoimaa. Lounais-Suomen suotuisan taloudellisen kehityksen jatkumisen kannalta on elintärkeää, että diplomi-insinööritarpeeseen pystytään vastaamaan alueellisesti pysyvällä ratkaisulla. Vuonna 2017 perustettu yhteistyöyliopisto Fitech ja sen Fitech-Turku hanke pyrkii vastaamaan akuuttiin työvoimapulaan eritasoisilla koulutusratkaisulla, ja Turun yliopisto yhdessä Åbo Akademin kanssa on osallistunut sen toimintaan. Sekään ei kuitenkaan pysty ratkaisemaan pitkän aikavälin haasteita, koska yhteistyöyliopisto toimii määräraikaisen rahoituksen varassa.

Turun korkeakoulujen kumppanuustoiminnan kärkihankkeet

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumista edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Turun yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä pitkää valmistautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017.

Yliopisto panostaa pedagogiseen kehittämiseen ja kokeiluihin ja oppimisympäristöjen ajanmukaisuuteen. Yliopisto tukee opetushenkilökunnan digiopetustaitojen ja muiden pedagogisten taitojen syventämistä. Yliopisto lisää ja uudistaa verkko-opetusta niin, että sitä voidaan hyödyntää myös opiskelijavalinnoissa ja ympärivuotisten opiskelumahdollisuuksien tarjonnassa. Yliopisto vahvistaa koulutuksen osaamisperustaisuutta, työelämäyhteistyötä ja opiskelijoiden ohjausta. Yliopisto tarjoaa kaikille opiskelijoilleen mahdollisuuden ympärivuotiseen opiskeluun ja yrittäjyysopintoihin vuoteen 2018 mennessä.

Tohtorikoulutettavien mentorointiohjelma, kehitys- ja työurakeskustelut sekä työelämävalmiuksien kehittymistä tukevat koulutuskokonaisuudet on vakiinnutettu kaikkiin tohtoriohjelmiin vuoden 2018 loppuun mennessä.

Yliopisto on aktiivinen erikoistumiskoulutusten kehittäjänä ja tarjoajana sekä panostaa koulutusvientiin. Yliopisto toimii yhtenä korkeakouluista, jotka neuvovat ja ohjaavat maahanmuuttajia korkeakoulutukseen ja siihen liittyvään työelämään

Yliopiston strategian kuudestatoista toimenpideohjelmakokonaisuudesta viisi liittyy koulutuksen kehittämiseen. Korkeatasoisen koulutuksen varmistaminen on laajimman kokonaisuuden "Laadukas

oppiminen ja sujuvat opintopolut" ytimessä. Lisäksi omat kohdennetut kokonaisuutensa kohdistuvat opetuksen ja oppimisen digitalisaatioon, koulutuksen kansainvälisyyteen ja sen työelämäyhteyksien vahvistamiseen sekä opiskelijoiden opiskelukyvyyn ja opiskeluhyvinvoinnin vahvistamiseen. Vuoden 2017 lopulla käynnistettiin toimenpideohjelmien päivittäminen vuosille 2018-2020.

Yliopiston hakijamäärät pysyivät vuoden 2017 yhteishaussa edelleen hyvinä, mutta lukuvuosimaksujen käyttöönotto EU/ETA-maiden ulkopuolisille opiskelijoille laski selvästi englanninkielisten maisteriohjelmien hakijamääriä. Vuoden 2017 aikana analysoitiin huolellisesti ensimmäiset kokemukset maksujen vaikutuksista ja ryhdyttiin toimiin sekä haku- ja valintamenettelyjen että itse ohjelmien edelleen kehittämiseksi. Opiskelijavalinnan kehittäminen oli myös monella muulla tavalla keskeistä vuoden 2017 toiminnassa. Kesällä yliopistot ja OKM sopivat konkreettisesti muutoksista vuosille 2018 ja 2020. Vuoden 2018 opiskelijavalinnassa todistusvalinnan käyttöä lisätään, eikä yhdelläkään alalla valintakokeeseen enää edellytetä pitkää valmistautumista. Vuodesta 2020 eteenpäin todistusten perusteella valitaan vähintään puolet uusista opiskelijoista. Valintauudistusten valmistelussa aivan olennaista on ollut yliopistojen ja koulutusalojen tiivis valtakunnallinen yhteistyö, mitä uudistus on toisaalta osaltaan vahvistanut. Yliopisto on jatkanut ja laajentanut yhteistyötään myös alueen lukioiden kanssa erityisesti luonnontieteellisissä aineissa. Tällä toiminnalla on suora yhteys myös opiskelijavalintojen uudistamiseen.

Åbo Akademin kanssa jatkettiin yhteistyötä erityisesti luonnontieteiden ja tekniikan koulutuksessa (Scientia Aboensis). Myös Turun ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyö on tiivistynyt luonnontieteiden ja tekniikan sekä terveystieteiden alueella. Elokuussa 2017 Turun yliopisto muodosti muiden tekniikan alan yliopistojen kanssa kansallisen yhteistyöyliopiston (FITech). Sen ensimmäinen hanke on vastata Lounais-Suomen tekniikan alan yliopistokoulutuksen puutteeseen, joka on korostunut alueen positiivisen rakennemuutoksen myötä. Toiminta käynnistyi heti syksyllä 2017.

Huhtikuussa 2017 yliopistolle valmistui Opetuksen ja oppimisen digitalisaation strateginen ohjelma. Se jatkaa edellisten vuosien aikana toteutettua opetustilojen esitystekniikan uudistamisprojektia. Opettajien digitaalisen ja pedagogisen osaamisen kehittämiseen keskittyy myös Turun yliopistosta koordinoitu valtakunnallinen kärkihanke "Korkeakoulujen henkilöstön pedagogisen ja digitaalisen opetus- ja ohjausosaamisen vahvistaminen". Yliopisto koordinoi myös maan kauppakorkeakoulujen yhteistä, samoin kärkihankerahoituksen saanutta Liiketoimintaosaamisen verkko-opetuskokonaisuutta.

Yliopisto uudisti perustutkinto-opiskelijoiden ohjauksen periaatteet keskeisenä tavoitteena taata laadukas ja oikea-aikainen ohjaus koko opiskelun ajalle, kehittää ohjauskeskusteluja kehityskeskustelujen suuntaan ja tukea niiden avulla myös opiskelijoiden hyvinvointia. Ohjauksen kehittämistä edistää myös opiskelijoiden keskitettyjen tukipalvelujen sijoittaminen fyysisesti uuteen Disco-opiskelijakeskukseen. Jo aiemmin opettajankoulutuslaitoksella käytössä ollut opettajien ja opiskelijoiden välisten ristiriitatilanteiden ratkaisumallia OpintoVartua laajennettiin kaikkien tiedekuntien käyttöön. Yliopisto on jatkanut suosittua mentorointiohjelman järjestämistä sekä maisteri- että tohtorivaiheen opiskelijoille. Työelämäyhteyksiä on vahvistettu myös tiedekuntien neuvottelukuntien sekä yliopiston alumnien avulla.

Ympärivuotisen opiskelun mahdollisuuksien lisäämiseksi parannettiin kesäopintotarjonnasta tiedottamista, ja avoimen yliopiston kesäaikana toteutettavat kurssit avattiin maksutta tutkinto-opiskelijoille. Suoritusmuotojen joustavuutta on parantanut myös sähköisen tenttimisen merkittävä lisääntyminen. Kesätentit on yliopistossa jo vuodesta 2015 suoritettu ensisijaisesti sähköisinä, ja vuonna 2017 jo puolet

kaikista yliopistossa vuoden aikana tehtävästä noin 50 000 kirjallisesta tentistä tehtiin sähköisinä. Yliopisto on strategiansa mukaisesti jatkanut erikoistumiskoulutusten toteuttamista ja kehittämistä. Toteutuksessa ovat olleet seuraavat koulutukset: Oppiminen ja opettaminen digitaalisissa ympäristöissä, Kouluhyvinvointi, Monikulttuurisuus opetustyössä, Lapsi-, nuoriso- ja perhesosiaalityö, Lasten ja nuorten erikoispsykologia sekä Monikulttuurinen asiantuntijuus.

Vuosi 2017 oli tohtorikoulutuksen kehittämisen kannalta merkittävä erityisesti siksi, että Turun yliopiston tohtorikoulutuksen digitalisointi-hanke (UGIS, University Graduate School Information System) eteni, tohtorikoulutuksen hallinto organisoitiin uudelleen osana laajempaa uudistusta ja tohtorikoulutusyhteistyötä tiivistettiin ÅA kanssa.

UGIS on Turun yliopistossa ideoitu ja kehitetty tohtorikoulutusta tukeva, koko tohtorikoulutuksen hallinnon elinkaaren kattava tietojärjestelmä, jossa yhdistellään tietoa lukuisista eri järjestelmistä. Syksyllä 2017 UGIS järjestelmä otettiin hallinto henkilökunnan käyttöön. Tavoite vuodelle 2018 on, että syksyllä järjestelmän kautta hallinnoidaan koko tohtorikoulutuksen prosessia kaikissa tiedekunnissa.

Yliopistoon perustettiin tutkijanura-yksikkö, johon keskitettiin kaikkien tiedekuntien tohtorikoulutuksen hallinto. Yksikköön keskitettiin myös perustutkintokoulutukseen osana olevien tutkijalinjojen koordinaatio sekä tutkijatohtori ja nuoren ryhmänjohtaja -vaiheeseen sijoittuvien tutkijakollegiumien koordinaatio. Malli on ainoa laatuaan koko Suomessa. Turun yliopistossa innovoitu valtakunnallinen tohtorikoulutuspäivä järjestettiin TY:ssä syksyllä 2017 jo toista kertaa peräkkäin.

Lisäksi tohtorikoulutuksen yhteistyötä ÅA:n kanssa syvennettiin, toteutettiin tohtorikoulutettavien mentorointi ohjelma, kehitettiin ohjaajakoulutusta ja tuettiin työelämävalmiuksien kehittymistä sekä urakeskusteluja että jatkokoulutuksen opintosuunnitelmatyössä.

Yliopiston strategian koulutusviennin toimenpideohjelmaa on toteutettu ja kansainvälinen toiminta ja vaikuttavuus on vahvistunut. Koulutusviennin tasainen kasvu tukee myös yliopiston tavoitetta olla menestyvä yrittäjyysyliopisto. Turun yliopiston osaomistaman koulutusvientiyhtiö Finland University:n omistajapohjaa on laajennettu, Åbo Akademi on tullut mukaan. Hammaslääketieteen koulutusvientä toteutetaan Turun yliopiston ja Planmeca Oy:n omistaman Nordic Institute of Dental Education Oy:n kautta. Vuonna 2017 myös Åbo Akademi tuli Finland Universityn osakkaaksi. Lisäksi yliopisto on edelleen toiminut FinnWayLearning-konsortiossa yhdessä turkulaisten koulutusjärjestelmätoimijoiden kanssa. Yliopisto on osallistunut aktiivisesti mm. Education Finland - koulutusviennin kasvuohjelmaan, Business Finland ja Team Finland -toimintaan Suomessa ja ulkomailla.

Yliopisto kartoittaa jatkuvasti koulutusvientiin sopivia koulutuksen ja osaamisen palveluja. Seurantaan laaditut mittarit kuten koulutusviennistä saatava tuotto, koulutusvientituotteiden määrä sekä koulutusviennin piiriin syntyneet uudet työpaikat osoittavat tasaista kasvua. Koulutusvientikauppojen lukumäärä on noussut: 31 kpl vuonna 2016, 36 kpl vuonna 2017.

Turun yliopisto on jatkanut toimintaa yhtenä kuudesta maahanmuuton vastuukorkeakoulusta. Neuvontaa ja ohjausta maahanmuuttajien korkeakoulutuksen ja työelämän kysymyksissä on tarjottu sähköpostitse ja henkilökohtaisissa tapaamisissa. Myös ryhmille on järjestetty informaatio- ja keskustelutilaisuuksia. Vuoden

2017 aikana oli noin 100 ohjaustapahtumaa, joihin osallistuneet edustivat 40 eri kansallisuutta (yleisimmät Irak, Venäjä, Iran ja Syyria). Yhteistyötä on tehty TE-toimiston ja maahanmuuttajien parissa toimivien hanketoimijoiden kanssa.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Turun yliopisto vahvistaa innovaatiotoimintojen kautta tiedon ja osaamisen siirtymistä ja innovaatioiden kaupallistamista ympäröivään yhteiskuntaan sekä vahvistaa alueellista elinkeinoelämää yhdessä muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Yliopiston avoimen tieteen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle viisi.

Yliopiston strategian toimenpideohjelma "Aktiivinen innovaatiotoiminta" tavoitteena on innovaatiopotentialin laaja-alainen aktivoiminen ja tunnistaminen yliopiston piirissä sekä tiedon siirtyminen yliopistosta yrityksiin ja julkisiin palveluihin.

Turun yliopisto, Åbo Akademi, Turun ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskola Novia ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ovat merkittävästi lisänneet yhteistyötään, mikä on vahvistanut alueellista innovaatioekosysteemiä. Yhteistyössä on toteutettu koulutuksia, yritysvierailuja ja sijoittajatapaamisia. TY, ÅA, UEF ja OY ovat laatineet taustaselvityksen mahdollisesta yhteisestä kansainvälisestä markkinointi- ja myyntiorganisaatiosta teknologian ja osaamisen siirtoon ja kaupallistamiseen (Knowledge Transfer Finland). KTF toiminta on käynnistetty kansallisena pilottina Life Science Accelerator- konseptin osana (koordinoi Turku Science Park). Kansallisen yhteistyön puitteissa on selvitetty myös TY:n ja VTT:n yhteistä diagnostiikkaosaamista ja synergiaa.

Yliopisto on aktiivisesti lisännyt henkilökunnan tietoisuutta osaamisen hyödyntämisen alueella. Tutkijoille on laadittu "Opas tutkimustulosten suojaamiseksi ja kaupallistamiseksi" sekä suomeksi että englanniksi ja IPR-koulutusta on lisätty tutkintokoulutuksessa ja henkilöstökoulutuksessa. Tiedekunnissa on käynnistetty Innovation Scout toiminta. "I- Scoutit" toimivat tutkimusryhmien lähellä Innovaatiopalveluiden kouluttamana sisäisenä verkostona. Keksintöilmoitusprosessin rinnalle on otettu käyttöön myös kevyempi innovaatioaihioprosessi, innovaatioiden varhaisemman tunnistamisen lisäämiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.

Yliopistossa käynnistyi 2016 yritys yhteistyömuoto Intoa! Lean Business -ohjelma, jossa tutkijoille ja opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua start up -maiseen tuotekehitystoimintaan, joka toteutetaan aidon yritystapauksen avulla. Intoa! Lean Business -ohjelma mahdollistaa samalla kertaa sekä tutkijoiden oppimisprosessin että matalan kynnyksen ratkaisun yritysten T&K -haasteisiin. Tähän mennessä on käynnistynyt kolme Intoa! Lean Business -hanketta/-projektia.

Strategiakaudella tiedekuntien ja yksiköiden välille rakennetaan koordinoitu toimintamalli elinkeinoelämäyhteistyön ja palveluiden toteuttamiseksi. Mallia varten kartoitetaan ja tiivistetään yliopiston toimijoiden verkostoa ja mallinnetaan keskitetysti operoitu palveluprosessi. Yliopisto tarjoaa sidosryhmilleen erilaisia palveluita esim. tutkimusyhteistyö, räätälöidyt tutkimus- ja koulutuspalvelut, opiskelijaprojektit sekä yhteistyö- ja kehittämishankkeet.

Yliopistossa on laadittu yrittäjyyskoulutuksen ja yrittäjyyden strategia, jonka tavoitteena on kehittää ja ylläpitää yrittäjämäistä asennetta ja yrittäjyyttä tukevaa toimintatapaa arvostavaa kulttuuria koko yhteisössä. Yrittäjyys ei rajoitu yritystoimintaan, vaan kyse on tutkimuksen ja opetuksen sisällöistä ja menetelmistä sekä niiden kytkeytymisestä työelämä- ja ongelmalähtöisesti reaali maailmaan. Toiminnan tavoitteena on kasvattaa yliopistoyhteisössä kiinnostusta yrittäjyyteen ja yrittäjämäiseen toimintaan niin yksilö- kuin yksikkötasolla. Vuoden 2017 aikana järjestettiin yli 20 avointa ja tiedekunnille kohdennettu yrittäjyysyliopistotilaisuutta, joissa oli yhteensä 500 osallistujaa.

Yrittäjyyteen ja yrittäjämäiseen toimintaan liittyvän arvostuksen lisäämiseksi yliopisto päätti 2016 vuosittaisen yrittäjyystekopalkinnon myöntämisestä. Palkinnon suuruus on 30 000 euroa ja se myönnettiin toisen kerran vuonna 2017. Yliopistossa toteutetaan myös vuosittain kaksi isoa yrittäjyyspäivä-tapahtumaa.

Yliopistossa on luotu pysyvät tiedotuskanavat yliopiston yrittäjyyden ja yrittäjämäisen toiminnan aktivoimiseksi ja lisäämiseksi sekä rakennettu opiskelijoiden ja henkilökunnan tueksi Yrittäjyyspolku -malli, joka määrittelee koulutus- ja tukitarjonnan kullekin kohderyhmälle, kussakin opiskelun ja yrittäjyysprosessin vaiheessa. Yrittäjyysviestinnän avulla jaetaan tietoa niin yrittäjyyskoulutuksesta kuin tutkimuksen kaupallistamisesta sekä tutkimuslähtöisestä yrittäjyydestä. Yliopistossa on otettu käyttöön myös yrittäjyyden pelisäännöt, jotka selventävät käytäntöjä henkilökunnan tutkimustoiminnan ja yrittäjänä toimimisen yhdistämiselle.

Yliopistossa on käynnistetty lukuisia toimintoja tukemaan yrittäjyyttä tiedekunnissa esim. Entrepreneurship champion -verkostotoiminta. Championit toimivat yhteyshenkilönä yrittäjyysopetukseen liittyvissä asioissa ja opettajien vertaisapuna sekä tukevat opiskelijoita yrittäjyyden polulla. Lukuvuonna 2016-2017 pilotoitiin Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta yliopisto-opetuksessa -henkilöstökoulutus. Osa henkilöstökoulutuksesta on toteutettu yhteistyössä yliopistoon perustetun yrittäjyyskillan kanssa. Kilta on vapaamuotoinen verkosto, joka yhdistää yrittäjyydestä kiinnostuneet yliopistolaisten ja yritysten edustajat.

Yliopiston OpenUTU -projekti on jatkanut toimintaansa aktiivisesti. Yliopistossa saatiin valmiiksi sekä julkaisu- että datapolitiikka. Näiden lisäksi on valmisteltu avoimen tutkimuksen politiikka (ent. menetelmäpolitiikka) kaikille avoimessa prosessissa TUHA-verkoston Eduuni alustalla. Avoimen tutkimuksen politiikassa ohjataan tutkimuksen avoimuuteen koko tutkimusprosessin ajan ja kaikkien tutkimustuotosten osalta. Avoimen tieteen osaaminen on lisääntynyt sekä tukipalveluissa että tutkijoiden keskuudessa. Esimerkiksi kirjastossa on annettu asiantuntijoille avoimen tieteen kysymyksissä

tieteenalakohtaisia vastuita. Yliopiston avoimen tieteen toimintapa on nyt noussut tasolle neljä.

Avoimen tieteen toimintakulttuurin saavuttamiseksi on suunniteltu kuusi koulutusmoduulia. Koulutuksia on pidetty yksiköiden eri tilaisuuksissa, tiedekuntien henkilöstökoulutuksissa sekä osana jatko-opiskelijoiden koulutusta.

Julkaisupolitiikan yksi merkittäviä edistysaskelia on ollut rinnakkaistalennettujen julkaisuiden määrän merkittävä kasvu. Lisäksi on alettu seuraamaan avoimen julkaisemisen kustannuksia. Kustannus seurannan auttaa, kun tulevaisuudessa mietitään erilaisia vaihtoehtoja APC ja muiden open access -maksujen organisoimiseksi.

Tutkimusinfrastruktuurien avoimeen käyttöön liittyen yliopistossa on alettu suunnittelemaan laiterekisteriä. Turun yliopistossa on käynnissä tutkimuslaitakartoitus ja laitevarausjärjestelmän pystyttäminen. Turun yliopistolla, Åbo Akademiella ja Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirillä on jo nyt yhteisiä tiloja ja infrastruktuureja yhteiskäytössä. Laitekartoituksen ja varausjärjestelmän on tarkoitus kattaa yhteistiloissa olevat kaikkien organisaatioiden laitteet. Laitekartoitus on pohjatyötä sille, että pystytään tunnistamaan Turun yliopiston (muutkin kuin kansallisella tiekartalla olevat) merkittävät tutkimusinfrastruktuurit. Rekisteriä ja Turun yliopiston tutkimusinfrastruktuuriohjelmaa laadittaessa huomioidaan myös laitteiden laajempi avoimuus, yliopiston tutkimusinfrastruktuuripolitiikka sekä kansallinen tutkimuksen tietovarasto -hanke tietokanta.

Tutkimusaineistojen avoimuutta on vuoden aikana edistetty mm kirjaamalla TY:n tutkimusdata-arkkitehtuurikuvaus. Datan elinkaari ja siihen liittyvät palvelut on kuvattu piirroksena. Turun yliopiston datan arkkitehtuurikuvausta tullaan käsittelemään alueellisessa Health Campus työssä, jossa ovat mukana alueen muut korkeakoulut ja VSSHP.

Tutkimusaineistojen laajaa avoimuutta on edistetty myös TY:n sisäisellä aineistorahoitushaulla. Tässä oli tavoitteena saada tietoon laajasti aineistojen organisointi ja metadatoitustarpeita sekä uusien aineistojen hankintatarpeita. Lisäksi hakun perusteella on saatu paljon arvokasta tietoa TY:n aineistoista ja niihin liittyvistä palvelutarpeista. Tietosuoja-asetuksen puitteissa tehdään aineistokartoituskysely. Molemmat tiedot auttavat Turun yliopiston aineistojen pitkäaikaissäilytystarpeen kartoittamisessa sekä arvomuodostusprosessin luomisessa myös OKM:n PAS -ratkaisua ajatellen.

Seurantatieto	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Innovaatioaihiot	89	81	64	89	119	137
Keksintöilmoitukset	24	29	24	38	30	38
Yliopisto ottanut oikeudet	8	12	14	9	9	15
Uudet prioriteettihakemukset	5	4	4	10	8	11
Uudet myönnetyt patentit	14	11	11	20	29	42
Patenttiperheet	23	25	29	38	46	40
Patenttihakemukset	35	41	83	141	151	144
Myönnetyt patentit	46	57	68	80	110	152
Myynti- ja lisensiointisopimukset	18	24	30	35	43	50
Koulutusvienti			4	15	31	36
Start up yritykset	3	2	2 (3)	3	2	5

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Hyvinvoiva yhteisö on yksi neljästä Turun yliopiston strategian 2016-2020 pääteemasta. Tämän pääteeman alle kuuluu myös yliopiston hallinnon ja tukipalvelujen kehittäminen. Vuoden 2017 alusta keskitettiin hallinto- ja toimistotyötä tekevä henkilökunta yliopiston yhteisiin palveluihin. Uudistus on keväällä 2017 aikana edennyt ja elokuussa 2017 aloittivat toimintansa uudet palvelukeskukset.

Henkilökuntaa ja opiskelijoita on sitoutettu ja kuultu uudistuksen kaikissa vaiheissa mm. osallistamalla heitä ohjausryhmä- ja projektiryhmätyöskentelyyn, ylläpitämällä yliopiston infrassa tiedote- ja palautekanavia,

työpajatyöskentelyllä sekä laajoilla yksiköihin kohdistuvilla kuulemiskierroksilla. Tiedekuntien, laitosten ja erillisten laitosten johdolle on järjestetty keskustelutilaisuuksia uudistuksesta ja tiedekuntien dekaanit ovat yliopiston johtoryhmätyöskentelyn kautta voineet vaikuttaa muutokseen ja ottaa osaltaan vastuuta muutoksesta. Yhteisten palveluiden esimiehet osallistuivat kevään 2017 aikana palveluiden johtamista ja kehittämistä käsitteleviin työpajoihin, joissa käsiteltiin mm. palveluiden tarvetta ja saatavuutta tiedekuntien ja yksiköiden näkökulmasta ja luotiin yhteiset linjaukset palvelukulttuurin sisäistämiseksi.

Kehittämistyötä on jatkettu syksyllä 2017 ja sekä tiedekuntia että laitoksia on kuultu laajasti palvelukeskusten toimivuuteen ja palveluiden sujuvuuteen liittyvissä asioissa. Myös palvelukeskuksissa työskentelevältä henkilökunnalta on kerätty palautetta toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Hyvinvointi, työssä jaksaminen ja osaamisen kehittäminen ovat henkilöstö- ja opiskelijapolitiikan keskeisiä tavoitteita. Yliopisto tekee suunnitelmallista ja ennaltaehkäisevää osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämistä. Säännöllisesti toteutettavien työhyvinvointikyselyjen avulla seurataan yliopiston työhyvinvoinnin tilaa. Kyselyn tuloksia käytetään työyhteisöjen kehittämisen apuna ja tukena. Määräaikaista työsuhteita on vähennetty työsuhteita vakinaistamalla. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus sellaiseen ammatilliseen kehittymiseen, joka tukee yliopiston perustehtävien ja tukipalveluiden toteuttamista ja sopeutumista muutoksissa. Kansainvälistä henkilöstä tuetaan kotouttamisessa sekä päivittäisissä tukipalveluissa ja niitä kehitetään jatkuvasti vastaamaan yliopiston kansainvälistymistarpeita sekä yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia.

Henkilökunnan kanssa käydään vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelu. Johtajuutta ja esimiestyötä palvelevat säännöllisesti toteutettavat koulutukset ovat yliopiston henkilöstönkehittämisen painopisteinä. Lisäksi esimiehille tarjotaan tukea johtamiseen mm. työnohjauksen, vertaisryhmien, coachingin ja mentoroinnin avulla. Opetushenkilökuntaa kannustetaan ja tuetaan pedagogisten taitojen kehittämisessä ja uusien opetusteknologioiden käyttämisessä. Lisäksi edistetään työelämävalmiuksia, hyvinvointiosaamista ja yrittäjyyttä. Yliopiston sisäisessä Nuoret tutkijat -hankkeessa tuetaan varhaisessa vaiheessa olevien tutkijoiden työelämätaitoja, tarjotaan vertaistukiryhmiä sekä toteutetaan väitöskirjaohjaajien ohjaajakoulutusta. Turun yliopisto on sitoutunut edistämään Tutkijoiden eurooppalaisen peruskirjan periaatteita ja säännöstöä tutkijoiden työhönotosta ja tämän perusteella Euroopan komissio on myöntänyt Turun yliopistolle oikeuden käyttää HR Excellence in Research -tunnusta.

Yliopistossa on käytössä malli varhaisesta tuesta ja puheeksi ottamisesta. Yksiköiden työtehtävät ja työolosuhteet pyritään järjestämään niin, että ne edistävät henkilöstön työhyvinvointia. Yliopistossa on käytössä koko henkilöstölle säännöllisesti tehtävä työhyvinvointikysely, jonka tulosten pohjalta toteutetaan työhyvinvoinnin kehittämistoimia. Yliopiston hallitus vahvisti 17.3.2017 yliopiston uuden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman, jossa on otettu huomioon yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolainsäädännön muutokset. Yliopistoon perustettiin 1.1.2017 lukien hyvinvointipalveluista vastaava yksikkö, johon on koottu sekä opiskelijoiden että henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia tukevat toiminnot. Kyseessä on uudeltaisesta strategisen kehittämisen toiminnosta, jossa painopisteinä on koko yliopistoyhteisön ennaltaehkäisevä työkyvyn ja hyvinvoinnin tukeminen.

Yliopiston toimenpiteinä opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi voidaan mainita ohjauksen kehittäminen ml. opettajatuutorikoulutus, erityishuomion kiinnittäminen ensimmäiseen opiskeluvuoteen ja opiskelutaitojen kehittämiseen ml. orientaatiojakson uudistaminen sl. 2017, opiskelijoiden Vartu (pitottina kasvatustieteiden

tiedekunta, josta toimintaa kehitetään edelleen ja laajennetaan kaikkiin tiedekuntiin) ja opiskelijoiden terveyskysely 2016:n tulosten huomiointi (kehittämistoimet yhdessä ylioppilaskunnan kanssa).

Tunnustukseksi työntekijöiden työhyvinvoinnin hyväksi tehdystä työstä, Turun yliopistolle myönnettiin 9.5.2017 Sitran ja Sosiaali- ja terveysministeriön Työelämäpalkinto 2017. Perusteluna oli muun muassa se, että yliopiston toimintamallit poikkeavat edukseen toimialan peruskäytännöistä ja niitä voidaan soveltaa myös muilla työpaikoilla.

3. TURUN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Turun yliopisto profiloituu kansainvälisesti korkeatasoisena tiedeyliopistona, joka hakee tieteenalojen rajapinnoille sijoittuvia tieteellisiä läpimurtoja strategian mukaisilla vahvuusaloilla. Turun yliopisto on yrittäjyysyliopisto.

Katso raportin kohdat "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina" ja " Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia"

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Turun yliopisto on määritellyt kuusi temaattista kokonaisuutta, joista vahvuusaloikseen 1) lääkekehitys ja diagnostiikka (yhdessä ÅA:n kanssa), 2) lapset, nuoret ja oppiminen sekä 3) kulttuurinen muisti ja yhteiskunnan muutos sekä nousevina aloina 4) biotulevaisuus, 5) digitaaliset tulevaisuudet sekä 6) meri ja merenkulku.

Turun yliopisto on määritellyt strategiassaan kuusi temaattista kokonaisuutta, joista vahvuusaloiksi on määritely yllä mainitut. Temaattisten kokonaisuuksien vahvistamista on tuettu Suomen Akatemian

yliopistojen profiloitumisen tukemiseen tarkoitettulla rahoituksella. Varsinais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen myötä erityisesti Digitaaliset tulevaisuudet ja Meri ja merenkulku -kokonaisuuksien merkitys on kasvanut, ja toisaalta Lääkekehitys ja diagnostiikka -kokonaisuus on menestynyt niin perus- kuin soveltavassa tutkimuksessa.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 635
Kasvatusalat	280
Terveys- ja hyvinvointialat	40
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	265
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	170
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	365
Luonnontieteet	210
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	120
Hammaslääketiede	40
Lääketiede	145
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	152
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 600

Turun yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 80, erityislastentarhanopettajat 35, luokanopettajat 191, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 80, humanistiset oppiaineet 70 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 50.

Yliopisto vähentää humanistisen alan opettajankoulutusta. Yliopisto suuntaa sopimuskaudella kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus, erityisopetuksen opettajatarpeet). Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 40 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Vuoden 2018 opiskelijavalinnassa sosiaalityön maisteriohjelman kiintiötä nostetaan 12:sta 16:een. Maisterivaiheen koulutus tuottaa sosiaalityöntekijän kelpoisuuden. Neuvottelut ÅA:n kanssa sosiaalityön yhteisopetuksen järjestämisestä ovat käynnissä. Sosiaalityön koulutusta annetaan myös Turun yliopiston Sote-akatemiassa, joka aloitti toimintansa syyskuussa 2017. Sote-akademia on yhteistyöverkosto, johon osallistuvat kaikki yliopiston tiedekunnat. Se koordinoi soteen liittyvää tutkimusta ja tuottaa monialaista perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta uudistuvan sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeisiin.

Yliopisto käynnistänyt sekä humanistisen että luonnontieteellisen alan opettajankoulutusta koskevan kehittämistyön.

Yliopisto nosti vuoden 2017 opiskelijavalinnassa lastentarhanopettajien sisäänottoa pysyvästi 40 opiskelijalla. Lisäksi yliopisto on sopinut ministeriön kanssa, että se nostaa lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa nykyisestä 80:stä 40:llä vuosina 2018 ja 2019 ja 60:llä vuosina 2020 ja 2021.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 177 166 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 158 114 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Pet -keskus, ESO -keskus, sektoritutkimus (Ruse - koulutussosiologian tutkimuskeskus, tulevaisuuden tutkimus) ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 8 020 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 17 900 000 euroa vuonna 2017, 17 400 000 euroa vuonna 2018, 15 200 000 euroa vuonna 2019 ja 14 600 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Turun seudun korkeakouluysteistyön vahvistaminen
- Kansainvälisen ja kansallisen tason tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen
- Digitaaliset oppimisympäristöt
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus
- Yrittäjyyden ja yrittäjyyskoulutuksen vahvistaminen
- Osaamisen hyödyntämisen ja yritysysteistyön toimintamallien kehittäminen
- Lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013-2016
- Koulutuksen uudelleen järjestäminen ml. lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen
- Toimintamallien kehittäminen maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseen

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 3 321 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 15 731 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

- Turun seudun korkeakouluysteistyön vahvistaminen
Katso kohta "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina"

- Kansainvälisen ja kansallisen tason tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen

Turun yliopisto on yhdessä Åbo Akademin kanssa osallistunut aktiivisesti euroopalaisen EuroBioimaging-verkoston organisointiin ja sekä johtokeskuksen että Suomen kansallisen keskuksen käynnistämiseen Turussa. Lisäksi Turun yliopisto on lisännyt omaa rahoitusosuuttaan Suomen ESO-keskuksessa, jatkanut Biokeskus Suomen rahoitusta ja on osallistunut menestyksekkäästi Suomen Akatemian FIRI-rahoitushakuun keväällä 2016. Yliopisto on myös aktiivisesti osallistunut biopankkitoiminnan kehittämiseen kansallisella tasolla ja kaikki Suomen biopankit kattavan osuuskunnan suunnitteluun ja perustamiseen. Lisäksi yliopisto osallistuu kansallisen syöpäkeskus -mallin kehittämiseen. Vuonna 2017 rehtori teki päätöksen n. 6 miljoonan euro kohdistamisesta tutkimuslaitteiden hankintoihin, ja käynnistettiin valmistelu myös tutkimusaineistojen rahoituksesta.

- Digitaaliset oppimisympäristöt

Katso kohta "Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään"

- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus

Opetus ja tutkimusaineistojen avoimuus ovat osa yliopiston datapolitiikan toimenpideohjelmia, jossa mm. tutkijoita koulutetaan ja neuvotaan tutkimusaineistojen avaamisessa ja korostetaan aineistohallintasuunnitelman merkitystä. Tutkimusaineistojen avoimuutta on vuoden aikana edistetty mm kirjaamalla TY:n tutkimusdata-arkkitehtuurikuvaus. Datan elinkaari ja siihen liittyvät palvelut on kuvattu piirroksena. Turun yliopiston datan arkkitehtuurikuvausta tullaan käsittelemään alueellisessa Health Campus työssä, jossa ovat mukana alueen muut korkeakoulut ja VSSH. Tutkimusaineistojen laajaa avoimuutta on edistetty myös TY:n sisäisellä aineistorahoitushaulla. Tässä oli yhtenä tavoitteena saada tietoa laajasti aineistojen organisointi ja metadatoitustarpeista sekä uusien aineistojen hankintatarpeista.

- Yrittäjyyden ja yrittäjyyskoulutuksen vahvistaminen

Katso kohta "Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia"

- Osaamisen hyödyntämisen ja yritys yhteistyön toimintamallien kehittäminen

Katso kohta "Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia"

- Lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013-2016

Lääketieteen koulutusohjelman aloituspaikkamäärä vuonna 2012 oli 120. Vuosiksi 2013-2016 lääketieteen koulutusohjelman aloituspaikkamäärää nostettiin 153:een. Sisäänoton lisäyksen perusteella vuonna 2017 täytetyt tehtävät kliinisessä laitoksessa ovat: anestesiologia ja tehohoito, kliininen opettaja 60 %, iho- ja sukupuolitautioppi, kliininen opettaja 50 %, synnytys- ja naistentautioppi, kliininen opettaja 50 %, korva-, nenä- ja kurkkutautioppi, kliininen opettaja 50 %. Resursoinnin painotus on nyt siirtynyt biolääketieteen laitoksen rekrytoinneista kliinisen laitoksen rekrytointeihin kurssien edetessä opinnoissaan. Edellä mainittujen lisäksi vuonna 2016 biolääketieteen laitokselle ja kliiniselle laitokselle sisäänoton lisäyksen perusteella solmittuja työsuhteita on jatkettu.

- Koulutuksen uudelleen järjestäminen ml. lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen

Vuoden 2017 opiskelijavalinnassa yliopisto nosti lastentarhanopettajien sisäänottomäärää pysyvästi 40:llä opiskelijalla. Lisäksi yliopisto on sopinut ministeriön kanssa, että se nostaa lastentarhanopettajakoulutuksen

sisäänottoa nykyisestä 80:stä 40:llä vuosina 2018 ja 2019 ja 60:llä vuosina 2020 ja 2021.

- Toimintamallien kehittäminen maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseen
Turun yliopisto on jatkanut toimintaa yhtenä kuudesta maahanmuuton vastuukorkeakoulusta. Neuvontaa ja ohjausta maahanmuuttajien korkeakoulutuksen ja työelämän kysymyksissä on tarjottu sähköpostitse ja henkilökohtaisissa tapaamisissa. Myös ryhmille on järjestetty informaatio- ja keskustelutilaisuuksia. Vuoden 2017 aikana oli noin 100 ohjaustapahtumaa, joihin osallistuneet edustivat 40 eri kansallisuutta (yleisimmät Irak, Venäjä, Iran ja Syyria). Yhteistyötä on tehty TE-toimiston ja maahanmuuttajien parissa toimivien hanketoimijoiden kanssa.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Matti Rihko
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Kalervo Väänänen
Rehtori

LIITTEET